

BAMBLE KOMMUNE VEG
Postboks 80
3993 Langesund

Saksbehandler:
Kathrine Helen Sundeng

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Bamble kommune – håndtering av overskuddssnø Kontrollnummer: 2023.192.I.SFVT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Andre Lindkjen Olsen

Fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark:
Kathrine Helen Sundeng

Andre deltagere fra virksomheten:
Bjørn Salvesen

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Vestfold og Telemark:*
Pernille Bechmann

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Bamble kommune (Kommunale veier - Overskuddssnø) den 25.01.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark avdekket 2 avvik og ga 3 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Kommunen har ikke risikovurdert håndtering av gateoppsop og kan ikke redegjøre for at håndteringen er i tråd med forurensningsloven.
- Kommunens skriftlige rutiner for ivaretagelse av ytre miljø innenfor veidrift er mangelfull

Anmerkninger:

- Kommunens miljømål er ikke en del av internkontrollen.
- Kommunen mangler miljørisikovurdering for håndtering av overskuddssnø
- Virksomhetens dokumentasjon på systematisk gjennomgang av internkontrollen innenfor veidrift er mangelfull.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

6. februar 2023	Kathrine Helen Sundeng	Siv Hege Wang Grøvo
dato	kontrollør	fagsjef
	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: BAMBLE KOMMUNE VEG	
Organisasjonsnr.: 973789872	Eies av: 974640775
Bransjenr. (NACE-kode): 42.110 - Bygging av veier og motorveier	

Kontrollert enhet

Navn: Kommunale veier - Bamble	Anleggsnr.: 3813.0120.01
Kommune: Bamble	Fylke: Vestfold og Telemark
Anleggsaktivitet: Snøhåndtering	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for håndtering av overskuddssnø.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Bamble kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Bamble kommune innen 14. april 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfvtpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Kathrine Helen Sundeng.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 4. januar 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Bamble kommune bli ilagt et gebyr på kr 22 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Gebyrsats kan påklages innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kommunen har ikke risikovurdert håndtering av gateoppsop og kan ikke redegjøre for at håndteringen er i tråd med forurensningsloven.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 7 og 32.
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 6.

Kommentarer:

Gateoppsop er definert som næringsavfall, jf. forurensningsloven §§ 27 og 27a andre ledd. Det følger av forurensningsloven § 32 første ledd at næringsavfall som hovedregel skal leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning. Annen disponering krever at Miljødirektoratet har innvilget unntak etter § 32 annet ledd. Gjenvinningsalternativet forutsetter at massene kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. I tillegg vil avfallsdeponering som medfører fare for forurensning ikke være tillatt i henhold til forurensningsloven § 7 med mindre det er gitt en særskilt tillatelse etter § 11. For å vite at bruken ikke forurenser må man blant annet ha kunnskaper om forurensningsgraden i massene.

Når veieier nyttiggjør gateoppsop har de et selvstendig ansvar for å påse at avfallet ikke disponeres på en måte som bryter med krav gitt i eller i medhold av forurensningsloven. Veieier må kunne redegjøre for at disponeringen innebærer nyttiggjøring og at det ikke medfører fare for forurensning.

Oppsamlet gateoppsop mellomagres på Eik gjenvinningsstasjon før det gjenbrukes som fyllmasser eller til å strø på nytt. Kommunen viser til en rapport på strøgrus utført for Skien kommune, hvor det fremgår at gateoppsopet fra veg og gangvei må leveres til godkjent mottak og at gateoppsopet må prøvetas hvert år på grunn av variasjon i forurensningsgrad. Kommunen har ikke tatt prøver av gateoppsopet og kan ikke redegjøre for at bruken er i tråd med forurensningsloven.

Gateoppsop vil i mange tilfeller være forurenset og derav medfører gjenbruk av disse massene potensiale for ulovlig forurensning. Slike forhold må risikovurderes. Vi viser også til avvik 2 i denne rapporten, og vurderer mangel på rutiner til å være medvirkende årsak til avvik tilknyttet massedisponeringen.

Avvik 2

Kommunens skriftlige rutiner for ivaretagelse av ytre miljø innenfor veidrift er mangelfull.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd nr. 7.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 stiller krav om at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig. Som veieier har kommunen plikt til å etablere rutiner for å sikre at håndtering av gateoppsop og overskuddssnø er i samsvar med kravene i regelverket. For håndtering av overskuddssnø og gateoppsop er overholdelse av plikt til å unngå forurensning og forbud mot forsøpling, jf. forurensningsloven § 7 og § 28, særlig aktuelt.

Gjennom krav om systematisk gjennomføring av tiltak, skal internforskriften fremme et forbedringsarbeid i virksomhetene innen blant annet vern av ytre miljø mot forurensning. Kommunen har skriftlig retningslinjer som beskriver hvordan vedlikehold av vei skal utføres. Dokumentet innebefatter blant annet hvordan brøyting, strøing, søppelrydding, soping og spyling skal gjennomføres, men dokumentet inkluderer ikke rutiner for plassering av brøytesnø. For å sikre at snøen som brøytes ikke dumpes eller deponeres et sted det utgjør forurensningsfare bør dette fremgå av rutinene. Kommunen har ingen rutiner knyttet til veidrift for å sikre overholdelse av regelverk knyttet til disponering av gateoppsop.

Kommunens kvalitetssystem har en funksjon for å melde avvik. Kommunen har ikke en skriftlig rutine for å melde avvik og ingen definisjon på hva et avvik på ytre miljø er, og i hvilke tilfeller det skal meldes avvik. Det fremkom under tilsynet at det er utfordrende å få ansatte til å registrere hendelser i avvikssystemet.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommunens miljømål er ikke en del av internkontrollen.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 4 stiller krav om at virksomheten skal fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Kommunen har fastsatt generelle miljømål på et overordnet nivå i kommuneplan for klima og energi. Under tilsynet kunne ikke kommunen vise til at det er innarbeidet miljømål i internkontrollsystemet eller satt konkrete miljømål tilknyttet veidrift. Generelle mål på overordnet nivå gjenspeiler i liten grad risikobildet tilknyttet veidrift og håndtering av overskuddssnø.

Anmerkning 2

Kommunen mangler miljørisikovurdering for håndtering av overskuddssnø

Kommentarer:

Kommunen har vanligvis ikke behov for å kjøre bort snø da snøen legges langs veilinjene. Det fremkom under tilsynet at det er ønskelig med et permanent område hvor snø kan deponeres ved snørike vintre, og Eik gjenvinningsstasjon vurderes som en mulig lokasjon.

Snø fra brøyting kan inneholde helse- og miljøskadelige stoffer, mikroplast, sand, slam, grus, salt og annet avfall som kan være til skade eller ulempe for miljøet. Vi forventer at det utarbeides miljørisikovurdering for permanent løsning når det foreligger, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6. Når aktuelt deponiområde er avklart forutsetter vi at kommunen oversender redegjørelse for løsningen.

Anmerkning 3

Virksomhetens dokumentasjon på systematisk gjennomgang av internkontrollen innenfor veidrift er mangelfull.

Kommentarer:

Internkontrollen skal sikre at kommunen kjenner til det regelverket som gjelder for virksomheten og at den har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. Det skal foretas en systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt, jf. Internkontrollforskriften 5, andre ledd nr. 8.

Retningslinjer for vedlikehold av veier er sist oppdatert 2018. Kommunen kunne under tilsynet ikke dokumentere hvordan de foretar en systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å avdekke om det er behov for justeringer. Kommunen har en pågående prosess med å implementere dokumenter i nytt system, og under tilsynet ble det verifisert at systematisk gjennomgang av dokumentene vil bli ivaretatt i dette systemet. Vi forventer at relevante dokumenter implementeres innen rimelig tid for å sikre systematisk gjennomgang.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Bamble kommunes samfunnsdel – Klima og Miljøvennlige Bamble
- Prøvetaking av gateoppsop, 27. april 2017 – Skien kommune
- Kommunens kvalitetssystem Compilo
 - Dokumentmodul
 - Avviksmodul

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

